

Dosarul nr. 3ra-170/22
2-20037357-01-3ra-16022022

Prima instanță: Judecătoria Drochia sediul central (jud. I. Rusu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

13 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Iurie Grecu
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a lui
Iurie Grecu împotriva consilierului local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni Vera
Iațcu, secretarului interimar al Consiliului local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni
Vera Boghiu și Consiliului local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni cu privire la
îngrădirea accesului la informație, sancționarea pârâților și repararea
prejudiciului moral

împotriva deciziei din 23 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care
a fost casată integral hotărârea din 15 septembrie 2020 a Judecătoriei Drochia
sediul central și emisă o nouă decizie, prin care a fost admisă în parte acțiunea

constată:

La 16 martie 2020, Iurie Grecu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva consilierului local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni, Vera Iațcu,
secretarului interimar al Consiliului local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni, Vera
Boghiu și Consiliului local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni cu privire la îngrădirea
accesului la informație, sancționarea pârâților și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că la 2 martie 2020, a adresat cererea nr. 48
către consilierul local Vera Iațcu, prin care a solicitat să fie informat cu
transparența procesului decizional a informațiilor publice, și anume cu privire la
cuantumul resurselor financiare alocate din bugetul local al Primăriei sat.
Ciuciulea r-nul Glodeni pentru renovarea porțiunii de trotuar de la oficiul poștal
s. Ciuciulea r-nul Glodeni până la grădinița nr. 1 din satul respectiv.

A consemnat că nu este de acord cu răspunsul recepționat la 11 martie 2020
nr. 190, deoarece în acesta nu au fost prezentate informațiile solicitate, fiind unul
eronat, pur formal, lovit de nulitate și afectat de viciu constituțional.

În susținerea pretenției privind repararea prejudiciului moral, a notat că prin acțiunile și inacțiunile pârâților, i s-a îngrădit dreptul la informațiile solicitate de interes public, astfel fiindu-i cauzate suferințe morale, totodată fiindu-i lezată onoarea și demnitatea în calitate de cetățean al Republicii Moldova, care trebuie să beneficieze de drepturile garantate de Constituție și alte acte normative.

Și-a întemeiat acțiunea în baza prevederilor art. 1 alin. (3), 15, 34 alin. (1) din Constituție, art. 5 alin. (2) lit. c), 10 alin. (3), 11 alin. (1) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, art. 20 alin. (1) din Legea nr. 768 din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local, art. 6 lit. b) din Legea nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, art. 18 Cod administrativ.

A solicitat constatarea nulității răspunsului nr. 190 din 11 martie 2020, recunoașterea dreptului vătămat – dreptul la informație, sancționarea pârâților în ordinea art. 24 din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație și repararea prejudiciului moral în sumă de 4 000 de lei.

Prin hotărârea din 15 septembrie 2020 a Judecătoriei Drochia sediul central, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Întru argumentarea soluției adoptate, prima instanță a stabilit că autoritatea pârâtă l-a informat pe Iurie Grecu despre necesitatea prezentării motivării obiectului petiției adresate, iar Iurie Grecu în termenul acordat de autoritatea pârâtă nu a înlăturat neajunsurile.

Astfel, prima instanță a reținut caracterul deplin al răspunsului oferit de către pârâți la cererea adresată de către petiționar, corespunzător cadrului legal și în termenul stabilit de lege, cu asigurarea restabilirii drepturilor lezate și recuperarea, în condițiile legii, a prejudiciului cauzat, nefiind lezate raporturile dintre solicitant și organul emitent în procesul de asigurare și realizare a drepturilor solicitantului.

Cu referire la pretenția privind repararea prejudiciului moral, prima instanță a calificat-o drept neîntemeiată, fiind o pretenție secundară ce reiese din solicitarea de baza respinsă de către instanță, precum și din cauza imposibilității de apreciere a legăturii cauzale dintre faptul furnizării informației solicitate și daunelor și mărimea suferințelor psihice pretinse de reclamant în raport cu răspunsul prezentat.

La fel, a remarcat prima instanță lipsa de subiect procedural al pretinsului pârât în raport cu persoana consilierului local Vera Iațcu și a secretarului interimar al Consiliului local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni Vera Boghiu.

Prin decizia din 1 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost casată integral hotărârea din 15 septembrie 2020 a Judecătoriei Drochia sediul central și emisă o nouă decizie, prin care a fost declarată inadmisibilă acțiunea.

Prin decizia din 30 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul depus de Iurie Grecu, casată decizia din 1 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

La 4 noiembrie 2021, Iurie Grecu a depus o cerere de concretizare a pretențiilor din apel, solicitând admiterea integrală a acțiunii, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii, constatarea nulității răspunsului

oferit la informațiile solicitate, recunoașterea dreptului pretins vătămat, obligarea părților de emitere a informațiilor solicitate, repararea prejudiciului moral în mod solidar în sumă de 4 000 de lei.

Prin decizia din 23 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost casată integral hotărârea din 15 septembrie 2020 a Judecătorei Drochia sediul central și emisă o nouă decizie, prin care a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Iurie Grecu împotriva consilierului local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni Vera Iațcu cu privire la refuzul accesului la informație, satisfacția echitabilă și efectivă și repararea prejudiciului moral.

A fost constatată îngrădirea de către Consiliul local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni a accesului la informație, admisă în privința lui Iurie Grecu, exprimată prin nefurnizarea informației solicitate prin cererea nr. 48 din 2 martie 2020.

A fost anulat actul administrativ de refuz la furnizarea informației lui Iurie Grecu, individualizat prin răspunsul nr. 190 din 11 martie 2020.

A fost obligat Consiliul local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni să-i furnizeze lui Iurie Grecu informația solicitată prin cererea nr. 48 din 2 martie 2020.

A fost încasat de la Consiliul local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni în beneficiul lui Iurie Grecu prejudiciul moral în cuantum de 100 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că speței urmează a fi aplicate prevederile legii speciale, și anume Legii nr. 982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație, prima instanță interpretând greșit cadrul legal aplicabil și neîntemeindu-și hotărârea în baza legii aplicabile.

A relevat instanța de apel că, dat fiind faptul că răspunsul nr.190 din 11 martie 2020, este semnat de doi exponenți ai autorității publice locale, și anume de consilierul local Vera Iațcu și secretarul interimar al Consiliului local Vera Boghiu, în plus pe documentul semnat de acești doi reprezentanți ai autorității publice locale a fost aplicat sigiliul Consiliului sat. Ciuciulea, se deduce că acest răspuns emană de la autoritatea publică Consiliul local sat. Ciuciulea, care și-a asumat obligația de a examina cererea lui Iurie Grecu.

Prin urmare, a fost constatată îngrădirea de către Consiliul local sat. Ciuciulea r-nul Glodeni a accesului la informație admisă în privința lui Iurie Grecu, exprimată prin nefurnizarea informației solicitate prin cererea nr. 48 depusă la 2 martie 2020, din care considerente instanța de apel a anulat actul administrativ de refuz la furnizarea informației lui Iurie Grecu, individualizat prin răspunsul nr. 190 din 11 martie 2020.

Mai mult, odată ce informația solicitată este de interes public, prin prisma art. 206 alin. (1) Cod administrativ, în condițiile în care Grecu Iurie a urmărit scopul obținerii informației oficiale, instanța de apel a concluzionat că Consiliul local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni urma să-i furnizeze lui Iurie Grecu, în volum deplin informația solicitată prin cererea nr. 48 din 2 martie 2020.

În acest sens, instanța de apel a conchis că răspunsul semnat de consilierul local Vera Iațcu și secretarul interimar al Consiliului local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni Vera Boghiu nr.190 din 11 martie 2020 a reprezentat un refuz la furnizarea informației solicitate de Iurie Grecu, odată ce justificarea solicitării informației nu trebuie nici indicată și nici motivată,

Totodată, a fost evidențiat că informația solicitată de către Iurie Grecu nu este de accesibilitate limitată, cu caracter personal sau exceptată de la protecția Legii privind accesul la informație, ci una oficială de interes public, fapt ce a determinat instanța să constate încălcarea lui Iurie Grecu a dreptului de acces la informație, cu anularea actului administrativ care a îmbrăcat forma unui refuz la furnizarea informației și, pe cale de consecință, cu obligarea Consiliului local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni să furnizeze lui Iurie Grecu informația solicitată prin cererea din 2 martie 2020, înregistrată sub nr. 48.

Pe de altă parte, instanța de apel a reliefat că, având în vedere prevederile art. 5 alin. (1) al Legii cu privire la accesul la informație, cu prevederile art. 44 alin.(1) Cod administrativ, potrivit căruia participanți la procedura administrativă sânt: autoritatea publică, consilierul local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni – Vera Iațcu, în speță, nu constituie o autoritate publică, respectiv față de acesta nu poate fi înaintată prezenta acțiune în contencios administrativ.

Subsidiar, instanța de apel a apreciat drept echitabilă pentru compensarea prejudiciului moral cauzat lui Iurie Grecu suma de 100 lei, încasată din contul Consiliului local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni, depășirea acesteia fiind contrară scopului acestei categorii de compensații, constituind o îmbogățire fără justă cauză.

La 1 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Iurie Grecu a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 23 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, iar la 22 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, a fost prezentată motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel, în latura reparării prejudiciului moral, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a cerinței respective și repararea prejudiciului moral în sumă de 3 000 de lei, cu încasarea acestuia din contul fiecărui intimat, a câte 1 000 de lei.

În motivarea recursului a invocat că pe marginea examinării cauzei, instanța de apel a omis să se pronunțe asupra tuturor pretențiilor și cerințelor sale, precum și asupra obligațiilor consilierului local și a secretarului interimar al Consiliului sat. Ciuciulea r-nul Glodeni, prin prisma legislației pertinente.

În aceeași ordine de idei, a obiectat că instanța de apel nu a elucidat și nu a determinat pe deplin toate circumstanțele importante în mod obiectiv pentru stabilirea adevărului, concluziile expuse fiind în contradicție cu circumstanțele cauzei – cu normele prevăzute la art. 386 alin. (1) CPC.

A accentuat că prejudiciul moral încasat în beneficiul său de către instanța de apel, în cuantum de 100 de lei, este unul mizer, care nu poate constitui o satisfacție echitabilă a drepturilor îngădite și a prejudiciului moral efectiv cauzat onoarei și demnității sale.

A mai consemnat că instanța de apel a interpretat în mod eronat normele de drept material prevăzute la art. 432 alin. (2) CPC, art. 1 alin. (3), art. 34 alin. (2), (3) din Constituție, prevederile art. 9 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 privind actele normative, precum și Hotărârea Curții Constituționale nr. 19 din 22 iunie 2015.

Așadar, a considerat că nu i-a fost auzită poziția sa în cadrul procesului, fapt ce constituie o încălcare gravă a dreptului la un proces echitabil, garantat de

prevederile art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La 16 februarie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa consilierului local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni Iațcu Veru, secretarului interimar al Consiliului local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni Vera Boghiu și Consiliului local sat. Ciuciulea r-nul Glodeni copia cererii de recurs depuse de Iurie Grecu, fiindu-le explicat dreptul de a depune referință asupra recursului depus, fiind recepționată de către Consiliul local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni și secretarul interimar al Consiliului local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni Vera Boghiu la 23 februarie 2022, potrivit avizelor de recepție (f. d. 190-191).

La 4 martie 2022, prin intermediul poștei electronice, consilierul local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni Vera Iațcu a depus referință la recursul depus de Iurie Grecu, solicitând menținerea deciziei din 23 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți.

Până la data examinării admisibilității recursului, secretarul interimar al Consiliului local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni Vera Boghiu și Consiliul local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni la proces nu au făcut uz de dreptul de a depune referință.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul deciziei din 23 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți i-a fost notificat lui Iurie Grecu la 3 ianuarie 2021, potrivit avizului de recepție (f. d. 168).

Ulterior, la 1 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Iurie Grecu a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 23 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți (f. d. 185-186)

Tot actele cauzei atestă că decizia motivată din 23 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți i-a fost notificată lui Iurie Grecu la 31 ianuarie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 181).

Se mai constată că la 22 februarie 2022, Iurie Grecu a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 23 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți (f. d. 193-195).

Astfel, recursul depus de Iurie Grecu împotriva deciziei din 23 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Iurie Grecu, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși

natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Iurie Grecu.

În conformitate cu art. 230 și 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Iurie Grecu se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron